

SGF

STUDIO
GALERIJE
FORUM

5. I – 26. I 1982.

KUZMA KOVAČIĆ

KUZMA KOVAČIĆ

Kuzma je Kovačić mlad kipar. Prije pet godina završio je Akademiju likovnih umjetnosti, a ovo mu je osma samostalna izložba. Kad se prvi puta predstavio, nije bilo nikakve nedoumice: radovi su ođavali autora kojemu su mnoge stvari bile jasne. Kritičari su mu tražili korijene i pronalazili ih u kiparima srednje i starije generacije naših umjetnika. Kritičari su, također, upućivali na mediteransko porijeklo mladog kipara i postupno mu oblikovali čvrst pretinac. Međutim, kritičarima ne treba uvijek vjerovati. Čitajući sve one tekstove koji su pisani o Kuzmi Kovačiću začudila me njihova općenitost. Kritičari su, naime, kao po dogovoru, pisali najmanje o kipovima mladog umjetnika, a najviše o njihovim nazivima. Zaista, imena Kovačićevih djela mogu biti itekako zavodljiva. Tako je bilo prije šest godina, a tako je i danas. Međutim, valja se oduprijeti verbalnoj privlačnosti i pogledati što se to krije iza imena i koje su to likovne vrijednosti koje nam nudi ovaj autor.

Rijetko u kojeg mlađeg, i ne samo mlađeg, kipara materijal ima tu važnost kao

u ovom djelu. Štoviše, rekli bismo da je materijal Kovačiću alfa i omega. Gips, žbuka, glina, drvo, poliester i od prošle godine staklo — to je ključ koji otvara čitav misterij. Čvrste i veoma zgusnute forme zatvorene su u ljusku koja mami podjednako i ruku i oko. Kipar, naime, daje osobitu važnost teksturi, pa tako svoj rukopis utapa u prirodne osobine materijala. Raspukline i godovi drveta, hrapavost pijeska u žbuci otkrivaju koliko svojstvo izabrane tvari, toliko i proces nastanka kipa. Nadalje, površine su najčešće bojane i to veoma pažljivo izabranim tonovima koji upućuju na tradicionalnu pučku plastiku. Rafinirano modriło na drvenoj podlozi, zlatni namazi ispod kojih izbija hrapavo obrađeno drvo najbolje ukazuju na tu komponentu sirove, pučke umjetnosti. Naravno da i proporcije kipa ne odudaraju od ovog koncepta. Ono na što me najviše podsjećaju pojedini Kovačićevi kipovi, jesu ranoromaničke dalmatinske crkvice. Jasna se oblikovna misao ovdje odijeva u vedro ruho koje ne skriva jednostavan postupak, lakoću i užitak oblikovanja. Ispod te vanjske ljuske skriva se organska čvrstoća i krajnje jezgrovit koncept.

Prelazeći u drugi materijal, poliester u boji i osobito staklo, ovaj kipar samo radikalizira sve ono što smo mogli uočiti na drvenim, glinenim i djelima od žbuke. Površine su sada potpuno glatke, a obline dotjeranije. Kip naliči na krletku za svjetlo koje su ukotvljuje u unutrašnjosti i zrači s napetih i oblih ploha. Prozirne sjenke ovdje mijenjaju osnovni ton, a u tim gradacijama svjetla oblik potvrđuje svoju jednostavnu vitalnost.

Djela s ove izložbe dovoljno su raznolika da potvrde dosadašnja kipareva iskustva. Od prve do ove najnovije izložbe Kuzma se Kovačić nije bitno mijenjao. On je otprije stečeno znanje i ranu zrelost modificirao, produbljivao najvitalnije i najbolje svoje komponente. A to su vrijednosti koje malo koji kipar na početku djelovanja može ponuditi.

Zvonko Maković

Biografija

Kuzma Kovačić rodio se u Hvaru 6. lipnja 1952. godine. Diplomirao je kiparstvo 1976. godine na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Stipendija u Muranu (Italija) 1980. godine. Dobitnik je nagrade na Izložbi mladih u Zagrebu (1976), priznanja žirija 10. salona mladih u Zagrebu (1978) i Nagrade 7 sekretara SKOJ-a (1980).

Samostalne izložbe

- 1976. Hvar, Galerija na Bankete (s P. Bogdanićem i I. Rončevićem)
- 1977. Zagreb, Galerija Vladimir Nazor (s I. Rončevićem)
- 1979. Šibenik, Muzej grada Šibenika
- 1980. Zagreb, Galerija Schira
- 1981. Ljubljana, Galerija ARS
- Split, Galerija umjetnina
- Hvar, Galerija Na Bankete
- Zagreb, Studio Galerije Forum

Izlagao i na tridesetak skupnih izložbi (Zagreb, Split, Rijeka, Zadar, Dubrovnik, Gospić, Banja Luka, Skopje, Titograd, Beograd, Pančevo). Sudionik međunarodnog kiparskog simpozija „Forma prima“ u Krapini 1980. godine.

KATALOG

1. TAJNA, 1980
drvo, vis. 25,5 cm

2. IZ ZAVIČAJA, 1980
žbuka, vis. 28 cm

3. POSLANICA MAVRU VETRANOVI-
ČU, 1980
žbuka, vis. 27 cm

4. NOSTALGIČNI ZAPIS, 1980
pečena zemlja, vis. 21,5 cm

5. JEDAN SVJEŽI DAN, 1980
staklo, vis. 20 cm

6. KIP OD SVJETLOSTI, 1980
staklo, vis. 21 cm

7. DAN PRVI, 1980
staklo, vis. 20 cm

8. KONAC LIPNJA, 1981
poliester, vis. 32 cm

9. DOLAZAK POZNATE MALOLJET-
NICE, 1981
drvo, vis. 41 cm

10. PUNA VREĆA LAŽI, 1981
drvo, vis. 33,5 cm

11. SV. JOSIP DE CUPERTIN LETI
NAD MASLINICIMA, 1981
drvo, vis. 50 cm

12. MUKA SV. LUCIJE, 1981
staklo i žbuka, vis. 25 cm

13. NAPLAVINA, 1981
staklo, vis. 20,5 cm

14. LJETO TISUĆUDEVETSTOPEDE-
SETSEDME, 1981
staklo, vis. 15 cm

15. NAJSTARIJA RIBA, 1981
staklo, vis. 25,5 cm

16. ŽIVOT SV. FRANE ASIŠKOG, 1981
staklo, vis. 19 cm

17. PUTOPIŠNA BILJEŠKA, 1981
pečena zemlja, vis. 23,5 cm

18. ČETRNAESTA POSTAJA, 1981
pečena zemlja, vis. 22,5 cm

19. ŠESTA POSTAJA, 1981
pečena zemlja, vis. 28,5 cm

20. DETALJ SA SLIKE, 1981
drvo, vis. 19 cm

21. IZLET, 1981
poliester, vis. 25 cm

22–50. SKICE

U radu staklom surađivali majstori iz
Murana Aldo Nason i Mario Badioli.

Fotografije: Živko Bačić

STUDIO GALERIJE FORUM CENTAR ZA KULTURU I INFORMACIJE ZAGREBA
Preradovićeva 5/II

Izdavač: STUDIO GALERIJE FORUM – CENTAR ZA KULTURU I INFORMACIJE ZAGREBA, PRERADOVIĆEVA 5; *Za izdavača:* DUŠKO PAVLOVIĆ; *Urednik kataloga:* MAJA HUNJAK; *Grafičko oblikovanje:* ANTE KUDUZ; *Tisak plakata:* ZELIMIR BAKOVIĆ – FOTOGRAFIČKI ATELIER CENTRA ZA KULTURU I INFORMACIJE ZAGREBA, PRERADOVIĆEVA 5; *Umnožavanje:* KREŠIMIR ŠTEFANOVIĆ; *Naklada:* 400 komada; *Izdanje* 1982.